
УДК 377.4(045)

*Остапенко А.В., доктор філософії,
науковий співробітник лабораторії науково-методичного
супроводу підготовки фахівців у технікумах і коледжах
Інституту професійної освіти Національної академії
педагогічних наук України*

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

Показники педагогічного працівника фахового коледжу щодо інноваційної діяльності визначаються за такими параметрами: педагогічний працівник усвідомлює, що необхідно вивчати педагогічні інновації для педагогічної роботи; педагогічні працівники вивчають інформацію про новітні технології в педагогіці також педагогічні працівники впроваджують новаторські методики в фахових коледжах; педагогічні працівники зорієнтовані на створення особистих завдань, для проведення експериментальної діяльності; педагогічні працівники готові до перешкод, що пов'язані з організацією інноваційної діяльності педагога; педагогічні працівники володіють практичними навичками для освоєння інновацій та розроблення нових педагогічних ідей.

Педагогічний працівник може проводити свою інноваційну діяльність, для цього спричинивши наслідки дій різноманітних чинників: невдоволеність результатами педагогічної праці; вивчення нових знань паралельно в суміжних сферах; переосмислення своєї життєдіяльності, що призводить до результатів тривалого пошуку педагогічного шляху. Учені, проаналізувавши дослідження з параметрів інноваційної діяльності педагогічного працівника, визначають такі параметри: підготовка педагогічного працівника до інноваційної діяльності; результати педагогічного працівника в інноваційній діяльності.

Інноваційна діяльність педагогічного працівника має такі параметри: педагогічні працівники здатні до самоорганізації;

педагогічні працівники здатні до самоаналізу педагогів; хист відмовитися від стереотипів педагогічного мислення минулого для педагогічних працівників; критичне мислення педагогічного працівника. Показники параметру «інноваційна діяльність» містять: різні варіанти педагогічного працівника в педагогічній й діяльності; педагогічний працівник має володіти педагогічною методологією для творчості; педагогічний працівник має володіти методами наукового дослідження; педагогічний працівник має співпрацювати з колегами. Параметр педагогічного працівника «результативність» має такі показники: педагогічний працівник створює самостійне авторське навчання; педагогічний працівник розробляє плани та програми до сучасних технологій та впроваджує сучасні інновації [1, С. 10–11].

Діяльність педагогічного працівника має такі принципи: інтеграція освіти педагогічного працівника з інтелектуальними якостями вимагає для навчання студентів орієнтації на самого студента. Принцип індивідуалізації освіти, коли педагогічний працівник потребує умови для розвитку здібностей для кожного студента. Також від педагогічного працівника залежить максимальний розвиток студентів, однак, це залежить і від економічного статусу сім'ї. Принцип демократичної освіти, де педагогічний працівник моделює створення спільного розвитку й активності студентів і педагогічних працівників та залучення педагогів і студентів до управління коледжем. Використовуючи ці принципи, передбачає зміну напряму освітньої системи, методів, змісту та форм у технологіях навчання. Завдяки певній структурі педагогічного працівника в педагогічній діяльності є показник здатності до нестандартного розв'язання актуальних проблем у фахових коледжах [1, С. 12].

На основі вищевказаних показників і принципів виокремлюють такі рівні: інтуїтивний, репродуктивний, пошуковий, творчий, сформований до готовності педагогічних інновацій педагогічного працівника. До інтуїтивного рівня сформованості відносять педагогічного працівника, котрий готовий до педагогічної діяльності. До цього рівня належать

педагогічні працівники, що мають специфічне мислення й практичну діяльність, негативно ставляться до інновацій перевагу мають в традиційній практиці. Головна їх діяльність – це інтуїтивно-емоційна спрямованість на позитивне сприйняття нового через поглиблені теоретичні знання впровадження їх педагогічними працівниками на педагогічній практиці. Репродуктивний рівень сформованості педагогічного працівника належить до інноваційної педагогічної діяльності, проте, педагоги добре обізнані з теоретичними даними, конкретними методиками педагогічних працівників, як є новаторами, часто використовують елементи цих систем в педагогічній діяльності. Втім, використання інновацій у педагогічній діяльності є нерегулярним для педагогічних працівників. Відокремлюють певні ідеї, що автори інноваційних технологій мають самі їх застосовувати. Педагогічна рефлексія на цьому рівні для педагогічних працівників виражена недостатньо. За пошукового рівня сформованості педагогічний працівник готовий до інноваційної педагогічної діяльності в коледжах.

Педагогічні працівники намагаються працювати з інноваціями, використовувати у педагогічній діяльності технології та методики в освітній діяльності. Творчий рівень педагогічних працівників належить до інноваційної педагогічної діяльності. Педагогічні працівники творчо підходять до інноваційної діяльності, що володіють змістовними знаннями про нові наукові підходи в освітньому процесі, де мають застосовувати інноваційні технології. Найважливішим орієнтиром педагогічної діяльності для педагогічного працівника є реалізація творчого потенціалу в інноваційному процесі. Рівень сформованої готовності педагогічного працівника до інноваційної діяльності дає змогу педагогічному працівнику планувати свій саморозвиток та виправити інноваційний потенціал педагогічних працівників, оскільки це є найважливішим компонентом професійних педагогічних якостей [1, С. 14].

Отже, педагогічна діяльність педагогічних працівників залежить від інновацій в педагогіці.

Використані джерела

1. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційно методичний збірник /Упорядник Г.О. Сиротенко. Полтава : ПОІППО, 2006. 124 с. URL : <http://poipppo.pl.ua/file/book/innovacii%20Surotenko.pdf>

УДК 378:005.336.2:006(045)

Мося І.А., канд. пед. наук, старший науковий співробітник лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ

Сьогодні активне привертання уваги громадськості до проблем фахової передвищої освіти пояснюється занепокоєнням суспільства та держави її якістю, ефективністю підготовки фахівців у коледжах, викликами, спричиненими військовою агресією росії. Додамо, що реформування професійної підготовки фахівців у коледжах за ідеями компетентнісної концепції поки що гальмується недостатньою обґрунтованістю теоретичних і методичних засад цього процесу. Зокрема, недостатньо розробленою є понятійна система компетентнісного підходу, аспекти сутності та структури професійної компетентності педагогічного працівника коледжу. Варто наголосити на тому, що орієнтація на формування цілісної особистості студента, його духовний, політичний, соціальний розвиток, на жаль, недостатній у практичній роботі викладача.

Тому сьогодні неможливо обмежувати професійну компетентність викладача коледжу лише вміннями та навичками зі спеціальності. Слід, на нашу думку, професійну компетентність педагога представити складовими, як-от: наукова